

Historikové svorně tvrdí, že je to jedna z nejstarších obcí bývalého Sedlecka. Potok, který vsí protéká, tvoří tu oblouk, lomí se. I Lomnický vrch, zvedající se za humny, je "lomný".

První písemná zmínka o vsi pochází z roku 1339. Jako jeden z prvních pánů Lomnice se uvádí jakýsi Mikuláš Winkler. Ten Lomnici získal od sokolovských Nothaftů. Podle starých obyčejů požádal o královu ochranu; dne 3.června 1339 rozhodl král Jan Lucemburský, aby ves byla Mikuláši vrácena jako léno.

V roce 1407 nastal spor o podací právo na faráře do Lomnice. Tenkrát navrhoval faráře král Václav IV., král Zikmund a spusední šlechtic na Rozmyšlu Jindřich z Plavna. A samozřejmě každý jiného. Svého kandidáta prosadil král Václav.

V roce 1408 byla Lomnice rytířským sídlem pana Václava z Týna. Ohrožování častými nepokoji hledali drobní šlechtici, většinou selského původu, ochranu mocnějších pánů. Páni z Týna, majitelé Lomnice, páni Paurové z Lipnice a páni z Hertenberka a Boučí byli poddanými loketského purkrabího.

V 16.století byl v Lomnici pivovar. Jeho majitel dlužil sokolovské obci částku 550 zlatých. Byl proto obžalován u loketského purkrabího. Náhradou musel pak postoupit Sokolovským tzv. Olšový rybník /Erlteich/.

Dominantou obce je kostel sv. Jiljí. Byla to původně kaplička. Šlo asi o gotickou stavbu, z níž se dochoval jedině portál z 15. století.

Do vnější zdi kostela, jenž býval obklopen hřbitovem, jsou zazděny náhrobní kameny z 2.poliviny 16.století.

V 17.století patřily k lomnické farnosti obce Lomnice, Svatava, Citice, Lísková, Čistá, Týn, Boučí, Stříbrná, Horní a Dolní Nivy, Rozmyšl, Vřesová, samoty Na pís-kách a obec Lvov.

Okolo roku 1564 bylo už selé Sokolovsko, a tedy i Lomnice, ryze protestantské. Na pokraji třice-

tileté války byla Lomnice největší farní obcí loketského kraje. Kromě kostela a fary čítala 45 usedlostí. Význam místa, které leželo na staré zemské stezce vedoucí do Saska a okolnost, že obyvatelé Lomnice byli protestantského vyznání, byly příčinou mnoha válečných přepadů.

Dne 3.března 1621 byla ves vyplněna Mansfeldovými jednotkami a vypálena. Oheň zničil většinu selských usedlostí. Vyhořel tehdy i kostel. Zvon dal saský kapitán Fischer odvézt do Drážďan. Mezi farníky byla později uspořádána sbírka a zvon byl za 17 zlatých a 22 míšeňských grošů vrácen do Lomnice.

Přes velké zdražení, k němuž v důsledku neúrody, hladu a nemocí došlo v následujících letech, byla už v roce 1623 většina vypálených stavení obnovena. Dřívější podoba návsi není známa, dnešní je v podstatě táž jako po přestavbě v roce 1623.

V srpnu 1624 byl na příkaz císaře Ferdinanda II. uzavřen kostel. Poslední protestantský kněz přestoupil na katolictví a přesídlil do Karlových Var.

Lomnice se chlubívala nejen pěkným kostelem, ale i pěknou školou. V r.1628 tu místo dosavadní zimní školy byla zřízena stálá škola. Jedním z jejích učitelů byl sokolovský měšťan a hrnčíř Daniel Josef Bauer; v jeho rodině po plných 178 let přecházelo učitelství z otce na syna.

V roce 1629 vstoupilo 7 lomnických sedláků pod ochranu farního kostela. Říkali jim "Wiedenbauer" /z latin. slova Wittum, což znamená nadaci kostela/. Práva a povinnosti Wiedenbauerovců" byly vymezeny zvláštní listinou ze dne 28.března 1629.

Po znovuzavedení katolické liturgie byl poměrně klid. Netrval ale dlouho. Po porážce u Lipska r.1631 vpadla do země saská vojska. Tentokrát však bojovala na straně švédského krále. Na Sokolovsku byly obnoveny protestantské bohoslužby. 24.února následujícího roku byli Sasové vypuzeni; s nimi odešli už natrvalo do vyhnanství protestantští kazatelé.

V roce 1633 vypukl v Lomnici mor. Vyžádal si tu mnoho obětí. Památku na zemřelé uctili lomničtí v roce 1681 postavením morového sloupu. Sloup stával na návsi, později při stavbě silnice ze Sokolova do Kraslic byl přemístěn na dnešní místo u potoka.

Sotvaže mor ustal, došlo k novým přepadům. V letech 1635 a 1636 procházela Lomnicí polská a bavorská vojska. Ale ani potom míra utroení nebyla naplněna. V letech 1641, 1643, 1644 a 1648 tudy táhli Švédové a zle zpustošili celý kraj.

Dne 9.srpna 1775 se u Lomnice srotilo asi 300 sedláků nespokojených s tíží roboty. Byli však rozehnáni vojskem. Hned poté byli z každé vsi povoláni do vrchnostenské kanceláře dva sedláci, aby slíbili, že budou roboty vykonávat tak, jak si vrchnost přeje. Sedláci se ale dovolávali císařského patentu. Poslušnost sice slíbili, žádali ale, aby jim za práci byla dáována odměna a strava. Na svátek sv.Vavřince se konala v Sokolově před kostelem tichá demonstrace utiskovaných sedláků. A zas přišlo vojsko

V r.1785 měla Lomnice 47 domů, v r.1898 124 domů a 892 obyvatel. Jeden čas byla obec spojena v jeden správní celek se Svatavou.

Nová kapitola dějin Lomnice počala s těžbou uhlí. Těžilo se v hlubinném dole Jiří, původně vystavěném k potřebě chemických závodů v roce 1917. Údobí rozvíjejícího se kapitalismu dalo vsi nový charakter. Přírodní bohatství zakládalo štěstí a blahobyt hrstce mocných, zatímco širokým vrstvám pracujících přinášelo jen útrapy a vleklou nezaměstnanost; v letech 1923 - 24 bylo v obci bez práce 110 lidí, v letech 1932 - 1933 315 lidí.

Podle sčítání lidu v roce 1920 žije v Lomnici 1 789 obyvatel. V letech 1920 - 21 je zaváděno v obci elektrické osvětlení; v letech 1925 - 31 se renovuje vodovod, budují se nádrže u pramenů v Hor. Nivách. V roce 1927 byla zahájena osobní doprava autobusy ze Sokolova přes Lomnici do Jindřichovic.

Při dalším sčítání lidu v r.1930 má obec 2 099 obyvatel, z toho 41 Čechů. V tomto roce se začalo v místním hostinci s promítáním filmů, nejdříveho němého filmu, později zvukového.

V roce 1932 bylo zahájeno vyučování v nově postavené 3.školní budově / 2.školní budova byla postavena už v r.1893/.

4.10.1938 do Lomnice vpochovalo německé vojsko. Téhož dne projížděl obcí Adolf Hitler. Po dobu okupace byl starostou obce Václav Hoffmann.

7.5.1945 obsadila Lomnici americká armáda. Demarkační čára mezi americkou armádou a Sovětskou armádou ležela na severním okraji Týna. Správy obce se po osvobození ujal německý sociální demokrat Adolf Falb. 8.7. téhož roku zahájila činnost místní správní komise za předsednictví Konstantina Wolfa. Po volbách do národních výborů 26.5. 1946 zahájila svoji práci MNV /dnem 30.6.1946/.

L o m n i c e

Historikové svorně tvrdí, že je to jedna z nejstarších obcí bývalého Sedlecka. Mají jistě pravdu. Potok, který vsí protéká, tvoří tu oblouk, lomí se. I lomnický vrch, zvedající se za humny, je „lomný“. Dr. Símek vyslovil názor, že vrch byl osídlen už v době před slovanské (předhistorické hradiště lidu popelnicových polí nebo hradiště keltské). Chybí tu ale hlavní — nálezy, které by domněnku dokumentovaly a potvrzovaly.

Lomnice je v Čechách požehnaně. A je zajímavé, že všechny jsou nad potoky nebo řekami, vždy v záhybech.

V Sokolově se dlouho udržovala pověst, že Lomnice byla kdysi městem. Měla prý městská práva, která jeden z tam sídlících rytířů časem přenesl na Sokolov. Pověst je naprosto nedoložená. První písemná zmínka o vsi pochází z roku 1339 (viz níže).

Sokolovský kronikář Michael Pelleter se zmiňuje o privilegiu krále Václava, kterým potvrzoval obyvatelům města Sokolova právo na volné užívání pastvin na pustých kopcích u Jindřichovic a Lomnice. Vyhánění stád ale naráželo na četné potíže. Pastýři se často střetávali se svatavskými a lomnickými sedláky. Docházelo pak i k bitkám. Sokolovští, hledající náhradu, dostali pak (bylo to za krále Jana) pozemky někdejšího rytířského dvora Hardu (Hory) u Sokolova.

Jako jeden z prvních pánů Lomnice se uvádí jakýsi Mikuláš Winkler. Ten prý Lomnici získal od sokolovských Nothaftů. Podle starých obyčejů požádal o královu ochranu; dne 3. června 1339 rozhodl král Jan Lucemburský (1310—1346), aby ves byla Mikuláši vrácena jako léno.

V roce 1408 byla Lomnice rytířským sídlem pana Václava z Týna. Ohrožování častými nepokoji hledali drobní šlechtici, většinou selského původu, ochranu mocnějších pánů. Páni z Týna, majitelé Lomnice, páni Paurové z Lipnice a páni z Hertemberka a Boučí byli poddanými loketského purkrabího.

V 16. století byl v Lomnici pivovar. Jeho majitel dlužil sokolovské obci částku 550 zlatých. Byl proto obžalován u loketského purkrabího. Náhradou musel pak postoupit Sokolovským tzv. Olšový rybník (Erlteich).

Dominantou obce je kostel sv. Jiljí. Byla to původně kaplička. Šlo asi o gotickou stavbu, z níž se dochoval jedině portál z 15. století.

V 17. století patřily k lomnické farnosti obce Lomnice, Svatava, Citice, Lísková, Čistá, Týn, Boučí, Stříbrná, Horní a Dolní Nivy, Rozmyší, Vřesová a další.

Okolo roku 1564 bylo už celé Sokolovsko (a tedy i Lomnice) ryze protestantské. Na pokraji třicetileté války byla Lomnice největší farní obcí loketského kraje. Kromě kostela a fary čítala 45 usedlostí. Význam místa, které leželo na staré zemské stezce, vedoucí do Saska a okolnost, že obyvatelé Lomnice byli protestantského vyznání, byly příčinou mnoha válečných případů.

Dne 3. března 1621 byla ves vyplněna Mansfeldovými jednotkami a vypálena. Oheň zničil většinu selských usedlostí. Vyhořel tehdy i kostel. Zvon dal saský kapitán Fischer odvézt do Drážďan. Mezi farníky byla však později uspořádána sbírka a zvon byl za 17 zlatých a 22 míšeňských grošů vrácen do Lomnice.

Přes velké zdražení, k němuž v důsledku no-
úrody, hladu a nemoci došlo v následujících letech

byla už v roce 1623 většina vypálených stavení obnovena. Dřívější podoba návsi není známa. Dnešní je v podstatě táž jako po přestavbě v r. 1623.

V srpnu 1624 byl na příkaz císaře Ferdinanda II. uzavřen kostel. Poslední protestantský kněz přestoupil na katolictví a přesídlil do Karlových Var.

Pod správu lomnické fary patřily i samoty „Na piskách“ a dnes už zaniklá obec Lvov.

Lomnice se chlubila nejen kostelem, ale i pěknou školou. V roce 1628 tu místo dosavadní zimní školy byla zřízena stálá škola. Jedním z jejích učitelů byl sokolovský měšťan a hrnčíř Daniel Josef Bauer; v jeho rodině po plných 178 let přecházelo učitelství z otce na syna.

V roce 1629 vstoupilo 7 lomnických sedláků pod ochranu farního kostela. Říkali jim „Wiedenbauer“ (z latinského slova Wittum, což znamená nadaci kostela). Práva a povinnosti „wiedenbauerovců“ byly vymezeny zvláštní listinou ze dne 28. března 1629.

Po znovuzavedení katolické liturgie byl poměrně klid. Netrval ale dlouho. Po porážce u Lipska (1631) vpadla do země saská vojska. Tentokrát však bojovala na straně švédského krále. V Sokolově; v Oloví a jinde byly obnoveny protestantské bohoslužby. Dne 24. února následujícího roku byli ale Sasové vypuzeni; s nimi (už netrvalo) odešli do vyhnanství i protestantští kazatelé.

V roce 1633 vypukl v Lomnici mor. Vyžádal si tu mnoho obětí. Památku na zemřelé uctili lomničtí v roce 1681 postavením morového sloupu. Sloup stával na návsi, později, při stavbě silnice ze Sokolova do Kraslic, byl přemístěn na dnešní místo u potoka.

Sotvaže mor ustal, došlo k novým případům. V letech 1635 a 1636 procházela Lomnicí polská a bavorská vojska. Ale ani potom míra utrpení nebyla naplněna. V letech 1641, 1643, 1644 a 1648 táhli tudy Švédové a zle zpustošili celý kraj.

Zmínili jsme se již o kostele sv. Jiljí. Je to stavba jednoduší, plochostropá. Do vnější zdi kostela, jenž býval obklopen hřbitovem, jsou zazděny náhrobní kameny z druhé poloviny 16. století.

Dne 9. srpna 1775 se u Lomnice srotilo asi 300 sedláků, nespokojených s tíží jim ukládaných robot. Byli však rozehnaní privolaným vojskem. Ihned poté byli z každé vsi povoláni do vrchnostenské kanceláře dva sedláci, aby slíbili, že budou vykonávat roboty tak, jak si vrchnost přeje. Sedláci se ale dovolávali císařského patentu. Poslušnost sice slíbili, žádali ale, aby jim za práci byla dávana odměna a strava. Na svátek sv. Vavřince se konala v Sokolově před kostelem tichá demonstrace utiskovaných sedláků. A zas přišlo vojsko...

V roce 1785 měla Lomnice 47 čísel, v roce 1898 124 domů a 892 obyvatel. Jeden čas byla obec spojena v jeden správní celek se Svatavou.

Nová kapitola dějin počala s těžbou uhlí. Údobí rozvíjejícího se kapitalismu dalo vsi nový charakter. Nesmírné přírodní bohatství však zakládalo štěstí a blahobyt jen nepatrné hrstky mocných, zatímco širokým vrstvám pracujících přinášelo jen další útrapy, zbídačení a vleklou nezaměstnanost. Ne náhodou patřila Lomnice v mezidobí obou světových válek k nejlevěji orientovaným obcím Sokolovska.

Obec Lomnice se nachází na úbočí Krušných hor při hlavní silnici na Kraslice. Má 1480 obyvatel, kteří převážně za svým zaměstnáním dojíždí do okolí.

Lomnice patří do povodí řeky Ohře, úmoří Severního moře. Obcí protéká Lomnický potok, který se vlévá ve Svatavě do řeky Svatavy a s ní do Ohře. Nad obcí se vypíná Lomnický kopec/489m/, s kterého je pěkný rozhled do okolí, zejména do údolí Ohře a na Slavkovský les. Okolí Lomnice je tvořeno přeměněnými horninami - svory i usazenými horninami - pískovce, slépence, hnědé uhlí.

V minulosti byl v Lomnici hlubinný důl Jiří, kde se těžilo hnědé uhlí. V nynější době se otvírá na západní straně obce povrchový důl Erika v sousedství pískovcového lomu téhož jména. V okolí tohoto lomu se nachází pískovce s otisky třetihorní květeny. Na Lomnickém kopci roste chráněná rostlina arnika - prha lékařská, v údolí řeky Svatavy můžeme vidět lilii zlatohlavou a na jaře je nejčastější rostlinou na haldách hlubiny podběl lékařský.